

EFFICIENCY IN DE DAGELIJSCH E PRAKTIJK

Gedachtenwisseling

De heer K r a a l is van oordeel, dat hij de eischen, die coll. Aldus aan de assistente stelt, haar salaris eigenlijk veel en veel hooger op het door hem opgestelde lijstje behoort te staan. Uit de woorden toch van coll. Aldus meende spr. te moeten opmaken, dat de geachte inleider nog al eens vaak van assistente verwisselt. Wanneer men evenwel een assistente goed behandelt en vooral ook haar salaris goed verzorgt, waaraan z.i. helaas nog al eens iets mankeert, dan komt het hem voor, dat men slechts zeer zelden voor de noodzaak komt te staan om van assistenten te wisselen, waardoor men ook weer een assistente kweekt die volkomen op den betrokken tandarts is ingesteld en hem bijzonder veel tijd bespaart, daar zij dan iemand is, die alle routinehandelingen door en door kent.

De heer Aldus antwoordt, dat hij zijn eerste assistente zes jaar heeft gehad en dat zij bij hem is weggegaan, omdat zij ging trouwen. Bovendien bleek zij aan de eischen van den bedrijfseconoom, die de door spr. bedoelde analyse heeft verricht, niet te kunnen voldoen. Het was een zeer handig en aardig meisje, maar zij was niet intelligent genoeg. Daarop heeft spr. een tweede opgeleid, die hem na twee jaar verliet, wegens huiselijke omstandigheden. Thans is hij bezig aan het inwerken van zijn derde assistente. Overigens is hem gebleken, dat, naar hij reeds opmerkte, een dergelijke goed opgeleide assistente hem $2\frac{1}{2}$ uur per dag spaart. Dit zet hij niet in geld om, maar in vrije avonden. Vroeger werkte hij tot een uur of tien, half elf 's avonds, en nu tot een uur of zes. De waarde van die $2\frac{1}{2}$ uur kan men gevoeglijk stellen op f 25,—. Voor 5 dagen in de week is dat f 125,— of f 500,— in de maand. Een zoodanig meisje is dan toch zeker f 100,— of f 150,— waard. Spr. geeft dan ook, dat haar dit toekomt.

De heer V r e e d e n b u r g verklaart de laatste jaren in stilte eigenlijk reeds te hebben gedaan, wat coll. Aldus nu gystematiseerd heeft. Ook hij is een beetje aan het experimenteren gegaan op dit gebied en is zelfs hier en daar nog een klein stapje verder gegaan. De door coll. Aldus bedoelden opzet van de instrumentenkast heeft spr. ook laten vervallen en hij heeft inplaats van dien grooten bak met medicamenten en instrumenten, verschillende kleine glazen bakken genomen, waarin de instrumenten en medicamenten, cementen of amalgaam voor verschillende bewerkingen zijn ondergebracht. Alles staat dus voor een bepaalde handeling direct klaar. Het eenige bezwaar is, dat men dan over iets meer instrumenten moet beschikken, maar die zijn nu langzamerhand ook weer verkrijgbaar.

Voorts maakt spr. nog enkele technische opmerkingen. Daarbij wijst hij er o.a. op, dat een patiënt er hem wel eens een aanmerking op heeft gemaakt, dat hij het zoo onhygiënisch vond, dat spr. tijdens een behandeling de telefoon bediende, hetgeen wel eens gebeurt, als de assistente toevallig niet aanwezig of met iets anders bezig is. Voorts miste hij op de foto's den waschbak en vroeg, waar die geplaatst was.

De heer Aldus neemt dankbaar nota van deze opmerkingen. De door spr. bedoelde efficiency-man wilde den waschbak naast den stoel zetten, doch daartegen had spr. zelf overwegend bezwaar, omdat hij dan heelemaal geen voet meer zou verzetten, terwijl dat ding er bovendien in den weg staat.

Wat de telefoon betreft, verklaart spr., dat hij zich daar niets van aantrekt, al belt deze tien maal achter elkaar. Hij laat wachten tot de praktijkjuffrouw deze opneemt. Het valt in de praktijk erg mee. Hij heeft het nu anderhalf jaar zoo en is er zeer tevreden mede.

De heer De Jonge deelt in dit verband mede, dat hij in zijn praktijkkamer nog nooit een telefoon heeft gehad, aangezien deze onwillekeurig of den tandarts of den patiënt moet storen en in ieder geval het geheele milieu onrustig maakt.

Voorts verklaart spr. wel eens van een jong collega te hebben gehoord, dat deze altijd de gewoonte had om zich na de lunch een uur terug te trekken teneinde te rusten.

Overigens is, meent spr., het geheele systeem van coll. Aldus gebaseerd op rationalisatie en op het sparen van arbeidskracht. Ook hij gelooft dat, als men daarmede vroegtijdig, en dus niet eerst op vijftig-, zestigjarigen leeftijd begint, men daarmede een uitstekend werk verricht. Daarbij moet men er echter wel voor waken tenslotte niet min of meer een homo mechanicus te worden. Het komt hem voor, dat allen, die zoo buitengewoon rationaliseeren, tenslotte het gevoel moeten krijgen, automaten te worden, waarbij van hun persoonlijkheid slechts een fractie overblijft, tenzij zij dit verlies na het tijdstip waarop zij met hun arbeid ophouden, op andere wijze weten in te halen.

Tenslotte heeft coll. Aldus, herinnert spr. het zich goed, gezegd: „Doe niets, wat een ander doen kan”. Zijnerzijds zou hij daar een kleine restrictie aan toe willen voegen en willen zeggen: „Doe niets zelf, wat een ander **even goed** kan doen”. Immers, men kan b.v. de assistenten wel de betalingen laten noteren of doorhalen in het grootboek, maar bij onvoldoende accuratesse loopt men de kans, na enkele maanden twintig of dertig brieven te ontvangen van patiënten die al betaald hebben.

Prof. Dr. Brinkman heeft begrepen, dat het het ideaal van den heer Aldus is, om zoo stil mogelijk te blijven staan. Het is spr. echter bekend, dat een veel voorkomende beroepsziekte van den tandarts is, het krijgen van spataderen en nu gelooft spr. inderdaad, dat de heer Aldus op deze manier sterk propaganda voor spataderen maakt. Om dit te vermijden immers, is het juist van groot belang om niet te lang te blijven stilstaan, zelfs geen 10 minuten achter elkaar. Men moet na iedere 5 minuten zeker even loopen. Spr. acht het dus wel de moeite waard om te overwegen of men op de door den heer Aldus aanbevolen manier niet het gevaar loopt vroeger spataderen te krijgen dan anders het geval zou zijn.

De heer Aldus gelooft, dat de tandarts toch niet voortdurend op één plek blijft staan en dat hij dus wel degelijk doorlopend kleine bewegingen maakt.

Prof. Dr. Brinkman verklaart, dat dat niet voldoende is. Men moet wel degelijk telkens even loopen. Als men naar volkomen stilstand streeft, dan streeft men ook naar spataderen.

Op een verdere daaromtrent gestelde vraag, zegt de heer Aldus nog, dat hij zelf aan de administratie niets doet. Dat alles is het werk van die eene assistente. De voordeur behoeft zij niet te bedienen, want die staat bij hem altijd open.

De heer De Jonge wenscht nog een oogenblik terug te komen op iets dat hem na aan het hart ligt en dat is wel de kwestie van de kaarten. Een jaar of tien geleden werden voor hem ook elken morgen de patiëntenkaarten uitgelegd, maar dat klopte nooit, want er kwamen bovendien nog andere patiënten, ook vielen wel eens menschen uit. enz. Het spreekuur was heelemaal niet uit te zoeken. Aan het einde van den dag werden dan die kaarten ingevuld. Toevalligerwijze heeft spr. toen kennis gemaakt met een Zweedsch systeem van losse, uitneembare dunne kaarten in een boek, dat door de praktijkzuster verzorgd wordt. Thans voelt hij niet meer de noodzakelijkheid om deze kaarten uit te leggen. Zij blijven immers alphabetisch in dat boek gerangschikt. Hij heeft dat maar even op te slaan, aan het eind van den dag worden eventueel nieuwe patiënten ertusschen gevoegd en de declaraties voor deze nieuwe patiënten worden al zooveel mogelijk bijgehouden, hetgeen eveneens een voordeel is. Aan het eind van de maand of van het kwartaal liggen alle declaraties derhalve reeds klaar. Bovendien heeft men bij dit systeem geen gevaar, dat een kaart op een ver-

keerde plaats en, nog minder, in een verkeerden jaargang terecht komt, wat nog veel tijdroovender zoeken met zich brengt. Spr. acht dit een buitengewoon goed systeem, tegenover het vroegere met stijve kaarten. Daarbij heeft men dan ook lang zooveel ruimte niet noodig voor oude jaargangen.

De heer A l d u s verklaart, dat hij een modelkaart zelf heeft laten drukken, terwijl op het kastje, waarop de sterilisator staat, een aparte klapper ligt met een veer. Daarin worden de patiënten die onder behandeling zijn, opgenomen en van iedere verrichting aanteekening gehouden.